

Végezetül csak arra akarunk figyelmeztetni, hogy hasonló forrás-műveket ma már mindenütt tárgy- és névmutatóval ellátva szokás közrebocsátani, s ennek hiánya mindenesetre mulasztás a kéziratok sajtó alá rendezésénél. A munka ára 5 frt.

* * *

Kaptuk a M. Tud. Akadémia kiadásában *Verbőczy István Hármaskönyvét*, az eredetinek 1517-iki kiadása után Kolozsvár Sándor és Óváry Kelemen által fordítva. Szily Kálmán, a M. Tud. Akadémia főtitkára írt hozzá előszót, majd a fordítók mondják el Verbőczy könyve keletkezésének történetét, előzményeit. A forrás- és szövegkritika teljes apparatusával végezte a két jeles szaktekintély nem könnyű munkáját, midőn kezünkbe oly Verbőczyt adott, mely modern nyelven érteti meg velünk a régi magyar szokásjog nevezetes institutióit. Nem akarjuk itt eldönteni a kérdést, vajjon nem kívánt volna-e meg e tárgy még valamivel korszerűbb átdolgozást, mint a most közrebocsátott, mely még igen érezhetőleg tartja magát a régebbi fordításokhoz, s nyelvezete, terminológiája tele van archaikus elemekkel, s épp azért nem kis mértékben nehézkes és bajosan érthető, a mennyiben szigorúan ragaszkodik az eredeti latin szófűzésekhez. Viszont abban meg mi vagyunk conservatívabbak, hogy legalább egyes „schlagwort“-okban, melyek röviden és tömören kifejezett általános jogelveket tartalmaznak, szerettük volna zárjel közt az eredeti szöveget is reprodukálva látni, melynek kizárólagos authenticitását tudományos idézgetéseknél a legjobb fordítás sem pótolhatja. Ez mindenesetre többet nyomott volna, mint a lényegtelen szövegbeli eltérések gondos hermeneutikus magyarázata, melyre a jogász és politikus vajmi kevés súlyt fektet. Mindezek a kifogások azonban alig eshetnek latba azon szerencsés gondolat mellett, hogy az Akadémia végre gondoskodott a nagy magyar codificator korszakalkotó műve, a hazai jog rendszerének, habár ma már csak jogtörténeti fontossággal bíró elsődrendű forrása, népszerűvé tételéről, midőn leemelte azt arról az avult polcáról, hová a szaktudomány rideg elzárkózása helyezte Verbőczy Tripartitumát, s ezzel segítette azt jogalkotásunk és jogtudatunk újabb aerájára nézve is gyümölcsözővé tenni.

* * *

«*A büntető-törvénykönyv magyarázata*». Irta *Edvi Illés Károly dr.* Második teljesen átdolgozott kiadás. Budapest. Révai testvérek kiadása. 1894.

Két kötetet veszünk most e monumentális műből, melyet a nagytudományú criminalista 1882-től 1889-ig megjelent három kötetes nagy művének a judicatura mai állásának megfelelő kibővítésével bocsátott közre. Az a világos, logikus styl, mely Edvi Illés Károlynak legnagyobb ereje, itt is dicséretesen érvényesül. Fejtegetései szabatosak, a forrásirodalom és a casuistika rengeteg ismeretével támogatvák s a gyakorlati jogásznak oly vezérfonalat szolgáltatnak kezeibe, melynek értéke fölbecsülhetetlen. Igaz, hogy viszont a szerző nem sokat törődik a büntető jogbölcséletnek ma inkább, mint valaha, egyre-másra tóduló és sürgős megoldást követelő alap-problemáival. Edvi Illés a büntető-jog tana régi classikus iskolájának híve, s ebben is inkább praktikus jogász, mint theoretikus, inkább élesen distingváló elme, mintsem mélyreható criminologus. De miután munkája első sorban is főleg commentár, tehát «de lege lata» foglalkozik tárggyával, s inkább tájékoztat, mint fejteget, ehhez képest nem is lehet célja új alapelveket állapítani meg, hanem csak a létezőkből construálni a büntettek és delictumok fogalmát. Ezen a téren senki sem otthonosabb nála. Hatalmában van a felsőbbíró-ságok gyakorlatának egész köre, mindaz, a mit a büntető-jogtudomány egyes vitás kérdéseiről önállóan vagy szaklapokban írtak valaha. Bámulatos az a széles olvasottság, melylyel Edvi Illés felöleli kedvencz tárgyát, s az az önálló és biztos ítélet, melylyel a kezei közt levő roppant anyaghalmozat uralja. A magyar tudományosságának igazi dísze ez a vasszorgalommal és roppant tudással végzett kimerítő munka, mely betetőzi összes büntető-jogi szakirodalmunkat. A munka a még sajtó alatt levő 3-ik kötettel együtt 15 frt, díszkötésben 18 frt lesz.

* * *

«*Az 1843/44-ik évi magyar országgyűlési alsótábla kerületi üléseinek naplóját*» írta meg és adta ki hat kötetben a Franklin-társulatnál Kovács Ferencz, egyike azon még élő keveseknek, kik törvényhozásunk e nagy reform-korszaka működő emberei és tanúi valának. A szerző, közéletünk egyik tisztelt